

Til alle regionsråd

Dato: 30. marts 2007
Kontor: Kommunaladm. kt.
J.nr.:

Sagsbeh.: MTH
Fil-navn: Orienteringsskrivelse, 5. om-
gang

Orientering om 5. omgang rettelsessider vedr. "Budget- og regnskabssystem for regioner"

Hermed orienteres om ændringer i "Budget- og regnskabssystem for regioner". Orienteringsskrivelsen indeholder ændringer på følgende områder:

1. Servicejob og ansættelse med løntilskud
2. Forpligtigelse angående løntilskudsstillinger
3. Positivlisten for regioner
4. Bekendtgørelse nr. 1087 af 7. november 2006 om ændring af bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

Ad 1. Servicejob og ansættelse med løntilskud

Som oplyst af Arbejdsmarkedsstyrelsen i skrivelse til samtlige kommuner, regioner m.fl. af 29. marts 2007 træder der, som følge af kommunalreformen, en opdateret "Bekendtgørelse om udbetaling, regnskabsaflæggelse og revision af statsligt løntilskud til kommunale og regionale arbejdsgivere vedrørende lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om servicejob" i kraft pr. 1. april 2007

Som følge heraf, er der ligeledes behov for en række ændringer i "Budget- og regnskabssystem for regioner", som vil regulere regionernes registrering af udgifter/omkostninger og tilskud på området. Der foretages således følgende ændringer i den regionale kontoplan:

I konteringsreglerne for de tværgående grupperinger fjernes under gruppering 010 Personale, angivelsen af udgifter og indtægter til jobtræning/servicejob.

I stedet autoriseres der følgende tværgående grupperinger under dranst 1:

015 Servicejob
016 Løntilskud

Og følgende tværgående grupperinger under dranst 2:

- 051 Servicejob
- 052 Berigtigelser angående servicejob
- 053 Løntilskud
- 054 Berigtigelser angående løntilskud

Kontering af udgifter/omkostninger til servicejob

På dranst 1, tværgående gruppering 015, registreres regionernes udgifter/omkostninger til ansættelse af personer ansat i servicejob, jf. lov om ophævelse af lov om servicejob.

Ved ansættelse af personer i servicejob udbetaler staten et tilskud, jf. lov om ophævelse af lov om servicejob. Der er under dranst 2 autoriseret tværgående gruppering 051 til registrering af det statslige tilskud til regionernes ansættelse af forsikrede ledige i servicejob. Der er derudover på dranst 2 yderligere en autoriseret tværgående gruppering 052 Berigtigelser angående servicejob.

Det bemærkes, at servicejobordningen er ophørt, jf. Lov nr. 140 af 25. marts 2002, således at der ikke længere kan oprettes og/eller besættes nye servicejob efter den 1. april 2002, mens der fortsat kan udbetales tilskud til allerede oprettede og besatte servicejobs.

På funktionen konteres desuden aftaler om jobtræning og puljejob indgået før 1. juli 2003.

Kontering af udgifter/omkostninger til ansættelse af forsikrede ledige i jobs med løntilskud

På dranst 1, tværgående gruppering 016, registreres regionernes udgifter/omkostninger til ansættelse af forsikrede ledige i jobs med løntilskud (tidligere jobtræning) i regionerne, jf. § 51, stk. 1, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Ved ansættelse af forsikrede ledige i et job med løntilskud i regionerne udbetaler staten et tilskud, jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Der er under dranst 2 autoriseret tværgående gruppering 053 til registrering af det statslige tilskud til regionernes ansættelse af forsikrede ledige i jobs med løntilskud. Der er derudover på dranst 2 yderligere en autoriseret gruppering 054 Berigtigelser.

Ad 2 Forpligtigelse angående løntilskudsstillinger

Den 1. marts 2007 trådte en ny ordning vedrørende aktivering af ledige i kraft. Ordningen indebærer, at hvis en offentlig myndighed ikke opfylder kvoten for løntilskudspladser og herefter ikke kan stille en løntilskudsplads til rådighed indenfor 24 dage efter at være anmodet herom, pålægges pågældende myndighed en sanktion i form af betaling for andet tilbud til den ledige. Et jobcenter, pilotjobcenter eller anden aktør kan derefter sende den ledige, som skulle have været i det pågældende løntilskudsjob ud i et andet forløb (anden løntilskudsstilling, uddannelse eller virksomhedspraktik), som betales af den pågældende offentlige myndighed. Det gælder ved uddannelse, at jobcenteret, pilotjobcenteret eller anden aktør selv betaler for tilbuddet og herefter opkræver pengene fra den pågældende offentlige myndighed.

Som følge af denne ordning autoriseres tillige følgende ny tværgående gruppering i Budget- og regnskabssystem for regioner:

- 017 Udgifter til andet tilbud ved manglende overholdelse af kvote for løntilskudsstillinger, jf. § 56 i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og § 2, stk. 4 i lov nr. 176 af 27. februar 2007

Ad 3. Positivlisten og momsrefusion for regioner

Afsnit 2.6 er opdateret med positivlisten for regioner, jf. bekendtgørelse nr. 1492 af 14. december 2006 om momsrefusionsordning for kommuner og regioner. Den ny bekendtgørelse er optrykt som afsnit 10.4.

Desuden er det i afsnit 2.6 tilføjet, at udgifter på funktion 3.10.01 Tilskud til trafikskaber og funktion 2.10.30 Almene ældreboliger er undtaget momsrefusion. Dette er en konsekvensrettelse, som følger af § 1 i bekendtgørelse nr. 1492 af 14. december 2006 om momsrefusionsordning for kommuner og regioner.

Ad 4. Bekendtgørelse nr. 1087 af 7. november 2006 om ændring af bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

Ændringsbekendtgørelsen optrykkes som afsnit 10.2.1

Følgende sider ændres i "Budget- og regnskabssystem for regioner":

Afsnit 2.4	side 1 – 5	Ad pkt. 1 og 2
Afsnit 2.6	side 2 og 8	Ad pkt. 3
Afsnit 10.2	side 4	Ad pkt. 4
Afsnit 10.4		Ad pkt. 3

Med venlig hilsen

Mette Thiim

Dato: 30. marts 2007

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

2.4 Gruppering

Grupperingerne på kontonummerets *12-14. ciffer* anvendes til en yderligere opdeling af udgifterne og indtægterne inden for den enkelte funktion.

Kontoplanen indeholder en række *specifikke autoriserede grupperinger*. Disse grupperinger har kun relevans for en given funktion. Det drejer sig især om tilfælde, hvor de centrale myndigheder ønsker at kunne uddrage specifikke oplysninger af de regionale regnskaber. Som supplement er der autoriseret en *tværgående grupperingsstruktur*, som skal anvendes på alle funktioner, med mindre andet er anført. Det giver mulighed for at trække oplysninger om generelle udgifter og omkostninger, der vedrører den regionale serviceproduktion, og som går på tværs af funktioner.

Det skal bemærkes, at både de specifikke og tværgående autoriserede grupperinger er udtømmende. Det vil sige, at der ikke er mulighed for regionerne at anvende uautoriserede grupperinger.

Konteringsreglerne for de specifikke autoriserede grupperinger er beskrevet under de relevante funktioner, og konteringsreglerne for den tværgående grupperingsstruktur står beskrevet efter nedenstående oversigt over den tværgående grupperingsstruktur:

010 Personale
015 Servicejob
016 Løntilskud
017 Andet tilbud ved manglende overholdelse af kvote for løntilskudsstillinger
020 Kurser
030 Arbejdsskader
110 Materiale- og aktivitetsudgifter
310 Anskaffelser, inventar, apparatur
320 Drift og vedligeholdelse
410 Ejendomsudgifter
420 Forsyning
710 Tilskud og kontingenter
720 EU-tilskud
730 Interne overførsler
790 Andet
810 Betalinger - andre regioner
820 Betalinger - private sygehuse og institutioner
830 Betalinger - kommuner
840 Betalinger - staten

Konteringsreglerne for de specifikke autoriserede grupperinger i kontoplanen beskrives under de relevante funktioner i kapitel 4. Konteringsreglerne for den tværgående kontoplan under "dranst"-betegnelsen "drift" beskrives i det følgende. Herefter følger de generelle regler for grupperinger under "dranst"-betegnelserne: statsrefusion, anlæg, renter og finansforskydninger, finansiering, samt aktiver og passiver.

Drift

Regionerne skal anvende de specifikt autoriserede grupperinger på de enkelte funktioner samt den tværgående grupperingsstruktur. Det betyder, at anvendelsen af de autoriserede grupperinger er udtømmende for regionens udgifter og indtægter.

Dato: 30. marts 2007

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

De særligt autoriserede grupperinger under dranst 1 (drift), som ikke fremgår af den tværgående grupperingsstruktur, fremgår altid af den autoriserede kontoplan på de funktioner, hvor de forekommer.

Nedenfor er anført nærmere regler for konteringen på de autoriserede tværgående grupperinger

010 Personale

Her registreres alle udgifter og indtægter, der vedrører aflønning af personale. Det omfatter betaling for lønsystemer, fratrædelsesgodtgørelse, vikarbureauer, pensionsforsikringspræmier, jubilæumsgratiale, lægeerklæringer, BST, velfærdsforanstaltninger for personale, honorar til personale ikke ansat i regionen, afløserkorps, udlån af personale, lønrefusioner, tjenestekørsel, diæter - time/dagpenge, ansvarsforsikring, rejseforsikring, personalerelateret konsulentbistand, telefongodtgørelse og direkte udbetalt pension.

015 Servicejob

Her registreres regionernes udgifter/omkostninger vedrørende personer ansat i servicejob, jf. lov om ophævelse af lov om servicejob.

Det bemærkes, at servicejobordningen er ophørt, jf. Lov nr. 140 af 25. marts 2002, således at der ikke længere kan oprettes og/eller besættes nye servicejob efter den 1. april 2002, mens der fortsat kan udbetales tilskud til allerede oprettede og besatte servicejobs.

På funktionen konteres desuden aftaler om jobtræning og puljejob indgået før 1. juli 2003.

016 Løntilskud

Her registreres regionernes udgifter/omkostninger til ansættelse af forsikrede ledige i jobs med løntilskud (tidligere jobtræning) i regionerne, jf. § 51, stk. 1 i Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

017 Udgifter til andet tilbud ved manglende overholdelse af kvote for løntilskudsstillinger, jf. § 56 i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og § 2, stk. 4 i lov nr. 176 af 27. februar 2007

Her registreres udgifter/omkostninger, som regionen pådrager sig i det tilfælde, at regionen ikke opfylder kvoten for løntilskudspladser og ikke rettidigt kan stille en løntilskudsplads til rådighed efter at være anmodet herom, jf. § 56 i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og § 2, stk. 4 i Lov nr. 176 af 27. februar 2007.

020 Kurser

Her registreres alle udgifter og indtægter, der vedrører uddannelse af personale udover sygehusvæsenets interne uddannelsessystem af læger og andet sundhedspersonale. Det kan være eksterne kurser, konferencer og seminarer. Det omfatter også udgifter til undervisningsmateriale, transport relateret til kurset, diæter og time/dagpenge relateret til kurset.

030 Arbejdsskader

Her registreres udgifter og indtægter forbundet med ansattes arbejdsskader.

Dato: 30. marts 2007

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

110 Materiale- og aktivitetsudgifter

Her registreres udgifter og indtægter til vareforbrug og tjenesteydelser knyttet til den pågældende aktivitet, som ikke er dækket af de specifikke grupperinger 120-150 på hovedkonto 1. Det kunne eksempelvis være fødevarer, aviser, kontorartikler, telefon, konsulentbistand, revision, advokatudgifter, repræsentation, tryksager, rengøringsartikler mv.

310 Anskaffelser, inventar, apparatur

Her registreres udgifter og indtægter til hjælpemidler og reservedele, Maskiner /TA, Undersøgelsesapparatur, EDB-maskiner og programmer, Senge og sengeudstyr, Sterilisationsudstyr, Kommunikationsanlæg, Kunst/udsmykning, Behandlingsudstyr og reservedele, Kørende materiel, Kontormaskiner, Rengøringsmaskiner, Køkkenudstyr og -maskiner, Radio-TV-anlæg og salg af gammelt inventar.

320 Drift og vedligeholdelse

Her registreres udgifter og indtægter til drifts- og vedligeholdelsesudgifter i forbindelse med anskaffet IT-udstyr, inventar og materiel. Det kunne eksempelvis være benzinudgifter, reparationsudgifter, inventar- og tyveriforsikringer, licenser, og lignende.

410 Ejendomsudgifter og ejendomsvedligehold

Her registreres udgifter og indtægter til vagtselskaber, renholdelse, skadedyrsbekæmpelse, vedligeholdelse af have og vej anlæg, brandsikkerhed, forsikring relateret til ejendommen, vedligeholdelse af ejendommen, renovation, bortkørsel af affald, lejeindtægter, tekniske anlæg og installationer, køle- fryseanlæg, ventilationsanlæg, vedligeholdelse af tekniske anlæg og ejendomsskat.

420 Forsyning

På grupperingen registreres alle udgifter og indtægter til varme, vand, el og øvrige drivmidler.

710 Tilskud og kontingenter**720 EU tilskud****730 Interne overførsler**

Grupperingen anvendes i forbindelse med, at der både i budget og regnskab skal overføres andele af fælles formål, administration og renter fra hovedkonto 4 og 5 til hovedkonto 1-3.

790 Andet

Her registreres udgifter og indtægter, der ikke kan registreres på de øvrige grupperinger i den autoriserede grupperingsstruktur, f.eks. arv og donation.

810 Betalinger til og fra andre regioner**820 Betalinger til og fra private sygehuse, sociale institutioner og udenlandske statsborgere mv.****830 Betalinger til og fra kommuner****840 Betalinger til og fra staten**

Dato: 30. marts 2007

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

Statsrefusion

Grupperingerne under dranst 2 (statsrefusion) er altid autoriserede enten i form af tværgående grupperinger eller særligt autoriserede grupperinger på den enkelte funktion.

De særligt autoriserede grupperinger under dranst 2 (statsrefusion), som ikke fremgår af den tværgående grupperingsstruktur, fremgår altid af den autoriserede kontoplan på de funktioner, hvor de forekommer.

Der er under dranst 2 autoriseret følgende *tværgående grupperinger*

<u>051</u>	<u>Servicejob</u>
<u>052</u>	<u>Berigtigelser angående serviceløb</u>
<u>053</u>	<u>Løntilskud</u>
<u>054</u>	<u>Berigtigelser angående løntilskud</u>

Nedenfor er anført nærmere regler for konteringen på de autoriserede tværgående grupperinger

051 Servicejob

Ved ansættelse af personer i servicejob udbetaler staten et tilskud, jf. lov om op-hævelse af lov om servicejob. Der er under dranst 2 autoriseret tværgående gruppering 051 til registrering af det statslige tilskud til regionernes ansættelse af forsikrede ledige i servicejob.

052 Berigtigelser angående servicejob

Der er derudover på dranst 2 yderligere en autoriseret tværgående gruppering 052 Berigtigelser angående servicejob.

053 Løntilskud

Ved ansættelse af forsikrede ledige i et job med løntilskud i regionerne udbetaler staten et tilskud, jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Der er under dranst 2 autoriseret tværgående gruppering 053 til registrering af det statslige tilskud til regionernes ansættelse af forsikrede ledige i jobs med løntilskud.

054 Berigtigelser angående løntilskud

Der er derudover på dranst 2 yderligere en autoriseret tværgående gruppering 054 Berigtigelser angående løntilskud.

Anlæg

For alle anlægskonti er der autoriseret følgende *generelle grupperinger*:

- 010 Anlægstilskud
- 020 Køb/salg af jord
- 030 Køb/salg af bygninger
- 040 Ejendomme
- 050 Anskaffelser, inventar, apparatur

Til de enkelte grupperinger kan knyttes følgende korte beskrivelse:

010 Anlægstilskud

I udgiftskolonnen for denne gruppering registreres anlægstilskud til selvejende/private institutioner eller andre offentlige myndigheder. I indtægtskolonnen registreres tilskud fra andre offentlige myndigheder samt fra private til det pågældende anlæg.

Dato: 30. marts 2007

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

020 Køb/salg af jord

Under denne gruppering registreres udgifter og indtægter i forbindelse med køb og salg af arealer og grunde. Hvor regionen i forvejen ejer de arealer eller grunde, der tages i anvendelse i forbindelse med anlægsarbejder, registreres værdien af de pågældende ejendomme *ikke* som anlægsudgift under de enkelte anlægsarbejder.

030 Køb/salg af bygninger

Grupperingen anvendes på tilsvarende måde som gruppering 020. Afgørende for, om der skal ske registrering på gruppering 020 eller 030 er, om jord eller bygninger udgør den økonomisk største andel.

040 Ejendomme

Grupperingen anvendes til registrering af anlægsudgifter vedrørende ejendomme. Ved køb og salg af ejendomme anvende gruppering 020 eller 030.

050 Anskaffelser, inventar, apparatur

Under denne gruppering registreres anskaffelser, inventar og apparatur, som defineres som anlæg.

De ikke autoriserede grupperingsnumre kan anvendes frit af den enkelte region.

Renter

Der er autoriseret grupperinger under dranst 4 (renter) på hovedkonto 5 Renter m.v. De autoriserede grupperinger fremgår af kontoplanen i kapitel 3.

Finansiering

Der er autoriseret grupperinger under dranst 7 (finansiering) på hovedkonto 1 Sundhed og hovedkonto 2 Social og specialundervisning.

Aktiver og passiver

Der er autoriseret grupperinger under dranst 8 (aktiver) på hovedkonto 6 Balance. Det samme gælder dranst 9 (passiver), hvor der ligeledes findes autoriserede grupperinger på hovedkonto 6.

Dato: 30. marts 2007

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

I henhold til lov nr. 497 af 7. juni 2006 om konkurrencemæssig ligestilling mellem kommuners og regioners egenproduktion og køb af ydelser hos eksterne leverandører i relation til udgifter til merværdiafgift m.v. samt om momsfondet får regionerne som hovedregel købsmoms refunderet gennem en refusionsordning.

Formålet med denne refusionsordning er at tilstræbe lige konkurrencevilkår mellem det private erhvervsliv og regionernes fremstilling af ydelser til eget brug. Refusionen af købsmoms betyder nemlig, at den enkelte region i valget mellem at udføre opgaver i eget regi eller ved fremmede tjenesteydelser kan se bort fra købsmomsen.

Nedenfor er nærmere redegjort for konteringsreglerne i forbindelse med købsmoms. Der skal herudover henvises til bestemmelserne i ovennævnte lov nr. 497 af 7. juni 2006 samt i Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse om den kommunale og regionale momsrefusionsordning.

Kontering af købsmoms

Købsmoms og refusion heraf registreres i de regionale budgetter og regnskaber på funktion 5.80.95 Refusion af købsmoms. Under funktionen er autoriseret to grupperinger:

- 002 Refusion af købsmoms
- 003 Udgifter til købsmoms

Registreringen på grupperingerne skal i alle tilfælde ske ved anvendelse af hovedart 6 Finansudgifter.

Refusion af købsmoms samt refusion af tilskud i medfør af momsrefusionsordningens positivliste budgetteres og regnskabsføres på gruppering 002. Da hovedart 6 Finansudgifter anvendes ved registreringen, skal denne ske i form af en negativ udgiftspostering.

Udgifter til købsmoms og indirekte udgifter til købsmoms, jf. momsrefusionsordningens positivliste, budgetteres og regnskabsføres på gruppering 003. Endvidere budgetteres og regnskabsføres på gruppering 003 tilbagebetaling af momsrefusion i forbindelse med indtægtsdækket driftsvirksomhed (huslejeindtægter), købsmoms af anlægsudgifter ved salg af anlæg, inden for 5 år samt tilbagebetaling af 17 ½ % af tilskud fra fonde, private foreninger, institutioner og EU m.v. Reglerne er omtalt nedenfor i afsnittet vedrørende "Tilbagebetalingsregler vedrørende momsrefusionsordningen".

Refusion af købsmoms

De momsbeløb, der refunderes gennem refusionsordningen, omfatter afholdte momsudgifter på hovedkonto 1-4, bortset fra registreret moms, jf. afsnit 2.6.1.

Fra denne hovedregel er der *følgende specifikke undtagelser*:

- Momsudgifter vedrørende drifts- og anlægsudgifter på funktion 3.10.01 Tilskud til trafikselskaber og funktion 2.10.30 Almene ældreboliger.
- Momsudgifter vedrørende anlægsudgifter for selvejende eller private institutioner på hovedkonto 2, såfremt institutionen har lejet sig ind eller vil leje sig ind i lokaler, der ejes eller opføres af andre end institutionen, eller hvis der ikke er indgået overenskomst med regionen inden anlægsarbejdets igangsætning

Dato: 30. marts 2007

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

BILAG
Positivliste for regioner
gældende fra og med regnskab 2007

Art- konto	Funk- tion		Momsandels- procent	
			(Drift: DR1) (Anlæg: DR3)	
4.0 ⁷⁾	1.10.01	Sygehuse	36*	-
4.0 ⁴⁾	2.10.01	Sociale tilbud, specialundervisning og rådgivning	25	-
5.9 ¹⁾	3.10.01	Tilskud til trafikselskaber	10*	-
5.9	3.20.10	Tilskud til kulturelle aktiviteter	40	85

* Momsandelsprocenten indeholder en lønsumsandelsprocent.

- 1) Gælder alene for registreringer på gruppering 001.
- 4) Gælder alene registreringer på ejerstedkode 2 selvejende/private institutioner uden driftsoverenskomst med kommune/region.
- 7) Gælder for selvejende/private sygehuse mv. samt personbefordring udført af private leverandører.mv.

Beregning af moms- og lønsumsandelsprocenter:

For hver funktion på positivlisten er der beregnet en momsandelsprocent, der afspejler, hvor stor en andel af udgifterne til den pågældende ydelse, der er momsbelagt. Tilsvarende er der, for de med * markerede relevante ydelser, beregnet en lønsumsandelsprocent, der afspejler, hvor stor en andel af de samlede udgifter til den pågældende ydelse, der er lønudgifter. Lønsumsandelsprocenten er efterfølgende omregnet til momsandelsprocenten ved at gange lønsumsandelsprocenten med $(3,08/103,08)/(25/125)$, idet private leverandører, på de relevante områder, betaler en lønsumsafgift på 3,08 pct. af lønsummen+overskud/underskud. Herefter er den omregnede lønsumsandelsprocent og momsandelsprocenten lagt sammen til én moms- og lønsumsandelsprocent. Fx er lønsumsandelsprocenten for busdrift 65 pct., hvilket giver en moms- og lønsumsandelsprocent på 10 $(65*(3,08/103,08)/(25/125)=9,7)$.

Regneeksempel for beløbet til refusion for regioner:

Der gives tilskud på 1.000 kr. (funktion 1.10.01 Sygehuse, art 4.0).

Beløb til refusion: $1.000 \text{ kr.} \times 36\% \times 25/125=72 \text{ kr.}$

Der registreres i eksemplet følgende i budget- og regnskabssystemet for regioner:

- Udgiften, excl. den beregnede momsudgift dvs. $1.000 \text{ kr.} - 72 \text{ kr.} = 928 \text{ kr.}$ registreres på funktion 1.10.01 Sygehuse, art 4.0.
- Den beregnede momsudgift, dvs. 72 kr. registreres på funktion 5.80.95, gruppering 003.
- Momsrefusionen, dvs. 72 kr. registreres på funktion 5.80.95, gruppering 002.

Dato: 30. marts 2007

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

10 LOVGIVNING M.V.

Indhold	Side
10.0 Uddrag af lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab (Lov nr. 537 af 24. juni 2005)	10.0 - 1
10.1 Lov om regionernes finansiering (Lov nr. 543 af 24. juni 2005)	10.1 - 1
10.2 Bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. (Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 390 af 2. maj 2006)	10.2 - 1
<u>10.2.1 Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.</u>	10.2 - 4
10.3 Bekendtgørelse om budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. i forbindelse med oprettelse af regioner (Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 389 af 2. maj 2006)	10.3 - 1
10.4 <u>Bekendtgørelse om momsrefusionsordning for kommuner og regioner (Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 1492 af 14. december 2006)</u>	
<u>10.5</u> Vejledning om udarbejdelse af omkostningsbaserede bevillinger i regionerne	10.5 - 1

Dato: 30. marts 2007

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

10.2.1 Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.**§ 1**

I bekendtgørelse nr. 390 af 2. maj 2006 om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, tilføjes efter »udsendelse af oplysninger til regionsrådet«: »og kommunalbestyrelserne i regionen«.

2. I § 4 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Den regnskabsmæssige forsupplementsperiode omfatter december måned i året før regnskabsåret. Regionsrådet kan i regionens kasse- og regnskabsregulativ fastsætte en kortere forsupplementsperiode.«

§ 2

Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. november 2006.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet, den

Lars Løkke Rasmussen

/Søren H. Thomsen

Dato: 30. marts 2007

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

10.4 Momsrefusionsordning for kommuner og regioner

10.4.1 Bekendtgørelse om momsrefusionsordning for kommuner og regioner (Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 1492 af 14. december 2006)

I medfør af § 1, stk. 2 og stk. 3, og § 3 i lov om konkurrencemæssig ligestilling mellem kommuners og regioners egenproduktion og køb af ydelser hos eksterne leverandører i relation til udgifter til merværdiafgift m.v. samt om momsfondet, jf. lov nr. 497 af 7. juni 2006, fastsættes:

Kapitel 1

Opgørelse af beløb til refusion

§ 1. De beløb, der refunderes af refusionsordningen, omfatter momsbetalinger fra kommuner og regioner i forbindelse med køb af varer og tjenesteydelser, der bogføres på hovedkontiene 0-6 i budget- og regnskabssystemet for kommuner og på hovedkontiene 0-4 i budget- og regnskabssystemet for regioner, bortset fra momsbetalinger, der kan fradrages som indgående moms i et momsregnskab. Derudover refunderes visse udgifter til lønsumsafgift, som indirekte betales af kommuner og regioner.

Stk. 2. Beløbene efter stk. 1 bestemmes som summen af følgende udgifter til moms og lønsumsafgift:

- 1) Alle udgifter til moms, der vedrører udgifter (excl. udgifter afholdt på hovedkonto 1. Forsyningsvirksomheder i budget- og regnskabssystemet for kommuner), som regnskabsmæssigt - efter de af Indenrigs- og Sundhedsministeriet autoriserede konteringsregler - registreres på artskontiene:
  - a) Hovedart 2 Varekøb, excl. art 2.6 Køb af jord og bygninger.
  - b) 4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser.
  - c) 4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v.
  - d) Opgørelsen omfatter ikke kommunernes momsudgifter på funktion 2.32.31 Busdrift, 2.32.33 Færgedrift, 2.32.35 Jernbanedrift og 5.32.30 Ældreboliger, samt regionernes momsudgifter på funktion 3.10.01 Tilskud til trafikkselskaber og 2.10.30 Almene ældreboliger.
- 2) Visse udgifter til moms og lønsumsafgift, som indirekte betales af kommuner og regioner via betalings- og tilskudsordninger. De beløb, der indgår i refusionsordningen, beregnes som kommunens eller regionens andel af det bogførte beløb multipliceret med de i bilag 1 anførte momsandels- og lønsumsandelprocenter og den gældende momssats, divideret med summen af momssatsen og 100, jf. regneeksemplerne i bilaget. Betalings- og tilskudsordninger, som ifølge de af Indenrigs- og Sundhedsministeriet autoriserede konteringsregler registreres på andre funktioner, indgår ikke i opgørelsen af beløb til refusion.

§ 2. Fælleskommunale virksomheders momsudgifter og indirekte betalte lønsumsafgifter, jf. § 1, anmeldes til refusion af den kommune, som er regnskabsførende for fællesskabet.

Stk. 2. Fælleskommunale virksomheder, som af administrative grunde er selvstændigt regnskabsførende, kan, såfremt der foreligger godkendelse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet, jf. dog stk. 3, anmelde refusionskrav fra refusionsordningen, gennem fællesskabets kommuner.

Stk. 3. Selvstændigt regnskabsførende fælleskommunale virksomheder indenfor fagområderne redningsberedskab og centralvaskeri er dog undtaget fra godkendelse efter stk. 2.

Stk. 4. Selvstændigt regnskabsførende fælleskommunale forsynings- og forsyningslignende virksomheder og trafikkselskaber kan ikke opnå godkendelse efter stk. 2.

§ 3. Kommuner og regioner kan anmelde acontomoms- og lønsumsafgift, jf. § 1, til selvejende institutioner med driftsoverenskomst til refusion fra refusionsordningen, indtil den selvejende institutions regnskab optages med artsspecifikation i forbindelse med kommunens eller regionens regnskabsaflæggelse.

Dato: 30. marts 2007

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

Stk. 2. Den revisionspåtegnede årsopgørelse af refusionskrav til refusionsordningen må ikke indeholde beløb vedrørende acontomoms- og lønsumsafgift efter stk. 1.

§ 4. Købsmomsudgifter, der indgår ved beregningen af huslejeindtægter, omfattes ikke af refusionen.

Stk. 2. Undtagelsen efter stk. 1 administreres på den måde, at den opgjorte refusion efter reglerne i § 1 reduceres med et beløb, der beregnes som 7,5 pct. af bogførte indtægter på artskonto 7.1 Egne huslejeindtægter.

Stk. 3. Huslejeindtægter registreret på art 7.1, funktion 5.32.30 Ældreboliger, 2.32.31 Busdrift, 2.32.33 Færgedrift, 2.32.35 Jernbanedrift, 3.10.01 Tilskud til trafikselskaber og 2.10.30 Almene ældreboliger omfattes ikke af bestemmelserne i § 4, stk. 1 og 2.

§ 5. Købsmomsudgifter, afholdt ved køb af varer og tjenesteydelser, finansieret af bidrag og tilskud til kommunen eller regionen omfattes ikke af udligningen.

Stk. 2. Undtagelsen efter stk. 1 administreres på den måde, at den opgjorte refusion efter reglerne i § 1 reduceres med et beløb svarende til 17,5 pct. af kommunens eller regionens indtægter fra følgende tilskud og bidrag. Beløbet opføres på den månedlige saldoopgørelse som fradrag under korrektioner:

- 1) Drifts- og anlægstilskud fra fonde, private foreninger, institutioner m.v.
- 2) Anlægstilskud fra EU's strukturfonde viderefordelt af den danske stat og direkte anlægstilskud fra EU.
- 3) Lån, som på grund af gunstige vilkår med hensyn til betaling af renter og afdrag, ikke skal henregnes til kommunens eller regionens låntagning i henhold til Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v. og Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse om regionernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

Stk. 3. Tilskud til forskning registreret på funktion 1.10.01 Sygehuse undtages fra tilbagebetaling efter stk. 2.

§ 6. Hvis et anlæg, for hvilket der er opnået momsrefusion, inden for en periode af 5 år sælges, skal den refunderede købsmoms tilbagebetales til refusionsordningen. Beløbet opføres på den månedlige saldoopgørelse som fradrag under korrektioner.

Stk. 2. Femårsperioden regnes fra tidspunktet for godkendelse af anlægsregnskab for det pågældende arbejde.

Stk. 3. Stk. 1 finder ikke anvendelse for anlæg, der i henhold til bekendtgørelse nr. 877 af 16. september 2005 om fordeling af aktiver og passiver, rettigheder og pligter og ansatte som følge af opgaveflytninger den 1. januar 2007 i forbindelse med kommunalreformen eller bekendtgørelse nr. 868 af 16. september om deling af kommuner overføres mellem amtskommuner, kommuner, Hovedstadens Sygehusfællesskab, Hovedstadens Udviklingsråd, regionerne og statslige myndigheder. Stk. 1 finder heller ikke anvendelse for anlæg, der i henhold til bekendtgørelse nr. 877 af 16. september 2005 om fordeling af aktiver og passiver, rettigheder og pligter og ansatte som følger af opgaveflytninger den 1. januar 2007 i forbindelse med kommunalreformen eller bekendtgørelse nr. 868 af 16. september 2005 om deling af kommuner overføres mellem på den ene side de i 1. pkt. nævnte myndigheder og på den anden side fællesskaber mellem de i 1. pkt. nævnte myndigheder, selvejende institutioner m.v.

Kapitel 2

Afregning af refusionsbeløb

§ 7. Refusionsbeløb i henhold til § 1 udbetales månedligt.

Stk. 2. Beløb til refusion efter stk. 1 anmeldes på grundlag af saldo på funktion 7.65.87 for kommuner og på funktion 5.80.95 for regioner til Indenrigs- og Sundhedsministeriet senest 10. hverdag i den følgende måned. Eventuelle tvivlsspørgsmål vedrørende hvilke beløb, der kan anmeldes til refusion, afgøres endeligt af Indenrigs- og Sundhedsministeren.

Stk. 3. Saldoopgørelsen ultimo regnskabsåret, som tillige omfatter beløb til refusion bogført i den regnskabsmæssige supplementsperiode til regnskabsåret, fremsendes til Indenrigs- og Sundhedsministeriet senest 1. hverdag i maj måned i året efter refusionssåret. Denne opgørelse skal være forsynet med revisionspåtegning af kommunens eller regionens revision.

Dato: 30. marts 2007

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

Stk. 4. Beløb til refusion efter stk. 1 afholdt i den regnskabsmæssige forsupplementsperiode til et regnskabsår anmeldes til refusion fra refusionsordningen sammen med momsudgifter afholdt i januar måned i regnskabsåret.

§ 8. Refusionsbeløb efter § 7 udbetales af Indenrigs- og Sundhedsministeriet snarest muligt i den måned, der følger efter den måned, refusionsanmeldelsen skal være Indenrigs- og Sundhedsministeriet i hænde.

Stk. 2. Refusionsbeløb afrundes til hele kroner.

Kapitel 3

Dispensationsmulighed

§ 9. Indenrigs- og sundhedsministeren kan i særlige tilfælde bestemme, at afregningen af refusionsbeløb sker på en anden måde end fastlagt i denne bekendtgørelse.

Kapitel 4

Ikrafttræden

§ 10. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2007.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet, den 14. december 2006

Lars Løkke Rasmussen

/Søren H. Thomsen

Dato: 30. marts 2007

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

Bilag 1**Positivliste**

Artkonto	Funktion	Moms- og lønsomsandelprocent		
		(Drift: DR1)	(Anlæg: DR3)	
Kommuner				
5.9	0.32.31	Stadions, idrætsanlæg og svømmehaller	55	85
5.9	0.32.35	Andre fritidsfaciliteter	50	85
5.9 ¹⁾	2.32.31	Busdrift	10*	-
5.9 ¹⁾	2.32.33	Færgedrift	6*	-
5.9 ¹⁾	2.32.35	Jernbanedrift	7*	-
4.6	3.22.10	Bidrag til statslige og private skoler	25	85
5.9	3.22.10	Bidrag til statslige og private skoler	25	85
4.6	3.22.12	Efterskoler og Ungdomskostskoler	25	85
5.9	3.22.12	Efterskoler og Ungdomskostskoler	25	85
5.9	3.35.60	Museer	25	85
5.9	3.35.63	Musikarrangementer	10	85
5.9	3.35.64	Andre kulturelle opgaver	40	85
5.9	3.38.74	Lokaletilskud	65	-
4.0 ²⁾	4.62.82	Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	36*	85
4.0 ³⁾	4.62.82	Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	25	85
5.2	4.62.85	Kommunal tandpleje	26*	85
4.0 ³⁾	4.62.88	Sundhedsfremme og forebyggelse	36*	85
4.0 ³⁾	4.62.89	Kommunal sundhedstjeneste	36*	85
4.0 ³⁾	4.62.90	Andre sundhedsudgifter	36*	85
5.9	5.25.19	Tilskud til puljeordninger, private klubber og privatinstitutioner	25	-
4.0 ⁴⁾	5.28.20	Plejefamilier og opholdssteder mv. for - børn og unge	25	-
4.0 ⁴⁾	5.28.21	Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	25	-
4.0 ⁴⁾	5.28.23	Døgninstitutioner for børn og unge	25	-
4.0 ⁴⁾	5.32.34	Plejehjem og beskyttede boliger	55	-
5.2 ⁵⁾	5.32.35	Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring	75	-
4.0 ⁴⁾	5.35.40	Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	40	-
4.0 ⁴⁾	5.38.42	Botilbud for personer med særlige sociale problemer	25	-
4.0 ⁴⁾	5.38.45	Behandling af stofmisbrugere	20	-
4.0 ⁴⁾	5.38.50	Botilbud til længerevarende ophold	15	-
4.0 ⁴⁾	5.38.52	Botilbud til midlertidige ophold	15	-
5.9	5.38.58	Beskyttet beskæftigelse	25	85
5.9	5.38.59	Aktivitets- og samværstilbud	25	85
5.9	5.46.60	Introduktionsprogrammer mv.	25	85
5.9	5.58.80	Revalidering	25	85
5.9 ⁶⁾	5.68.98	Beskæftigelsesordninger	25	85
5.9	5.72.99	Øvrige sociale formål	15	-
Regioner				
4.0 ⁷⁾	1.10.01	Sygehuse	36*	-
4.0 ⁴⁾	2.10.01	Sociale tilbud, specialundervisning og rådgivning	25	-

Dato: 30. marts 2007

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

5.9 ¹⁾	3.10.01	Tilskud til trafikskaber	10*	-
5.9	3.20.10	Tilskud til kulturelle aktiviteter	40	85

* Momsandelsprocenten indeholder en lønsumsandelprocent.

- 1) Gælder alene for registreringer på gruppering 001.
- 2) Gælder alene for registreringer på gruppering 003 Personbefordring udført af private leverandører.
- 3) Gælder alene for ydelser udført af private leverandører.
- 4) Gælder alene registreringer på ejerstedkode 2 selvejende/private institutioner uden driftsoverenskomst med kommune/region.
- 5) Gælder ikke for motorkøretøjer.
- 6) Gælder kun for posteringer på artskonto 5.9, funktion 5.68.98, gruppering 018.
- 7) Gælder for selvejende/private sygehuse mv. samt personbefordring udført af private leverandører.

Beregning af moms- og lønsumsandelprocenter:

For hver funktion på positivlisten er der beregnet en momsandelprocent, der afspejler, hvor stor en andel af udgifterne til den pågældende ydelse, der er momsbelagt. Tilsvarende er der, for de med * markerede relevante ydelser, beregnet en lønsumsandelprocent, der afspejler, hvor stor en andel af de samlede udgifter til den pågældende ydelse, der er lønudgifter. Lønsumsandelprocenten er efterfølgende omregnet til momsandelprocenten ved at gange lønsumsandelprocenten med $(3,08/103,08)/(25/125)$, idet private leverandører, på de relevante områder, betaler en lønsumsafgift på 3,08 pct. af lønsummen+overskud/underskud. Herefter er den omregnede lønsumsandelprocent og momsandelprocenten lagt sammen til én moms- og lønsumsandelprocent. Fx er lønsumsandelprocenten for busdrift 65 pct., hvilket giver en moms- og lønsumsandelprocent på 10 ($65*(3,08/103,08)/(25/125)=9,7$).

Regneeksempel for beløbet til refusion for kommuner:

Der gives tilskud på 1.000 kr. (funktion 0.32.31 Stadion, idrætsanlæg og svømmehaller, art 5.9).

Beløb til refusion: $1.000 \text{ kr.} \times 55\% \times 25/125 = 110 \text{ kr.}$

Der registreres i eksemplet følgende i det kommunale budget- og regnskabssystem:

- Udgiften, excl. den beregnede momsudgift dvs. $1.000 \text{ kr.} - 110 \text{ kr.} = 890 \text{ kr.}$ registreres på funktion 0.32.31 stadion, idrætsanlæg og svømmehaller, art 5.9.
- Den beregnede momsudgift, dvs. 110 kr. registreres på funktion 7.65.87, gruppering 003.
- Momsrefusionen, dvs. 110 kr. registreres på funktion 7.65.87, gruppering 002.

Regneeksempel for beløbet til refusion for regioner:

Der gives tilskud på 1.000 kr. (funktion 1.10.01 Sygehuse, art 4.0).

Beløb til refusion: $1.000 \text{ kr.} \times 36\% \times 25/125 = 72 \text{ kr.}$

Der registreres i eksemplet følgende i budget- og regnskabssystemet for regioner:

- Udgiften, excl. den beregnede momsudgift dvs. $1.000 \text{ kr.} - 72 \text{ kr.} = 928 \text{ kr.}$ registreres på funktion 1.10.01 Sygehuse, art 4.0.
- Den beregnede momsudgift, dvs. 72 kr. registreres på funktion 5.80.95, gruppering 003.
- Momsrefusionen, dvs. 72 kr. registreres på funktion 5.80.95, gruppering 002.

Dato: 19. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

10.5 Vejledning om udarbejdelse af omkostningsbevillinger i regionerne

1. Indledning

Det regionale budgetsystem bliver i 2007 baseret på henholdsvis udgifts- og omkostningsbaserede principper.

Budget 2007 for social- og specialundervisningsområdet, det regionale udviklingsområde og fælles- og administratiopnsområdet skal udarbejdes efter omkostningsbaserede principper. På baggrund af bl.a. erfaringerne på disse områder sigtes der mod at gøre omkostningsbevillinger obligatorisk på sundhedsområdet fra budget 2009. Der vil være mulighed for efter nærmere aftale med Indenrigs- og Sundhedsministeriet at anvende omkostningsbevillinger på sundhedsområdet fra budget 2007 som et pilotprojekt.

Den delvise overgang til omkostningsbevillinger indebærer grundlæggende ændringer af de metoder og vilkår, som modtagerne af omkostningsbevillinger hidtil har været underlagt.

Denne vejledning er målrettet brugerne af det nye omkostningsbaserede bevillingssystem. Anvendelsen af omkostningsbevillinger indgår i "Budget- og regnskabssystem for regioner", men fremstår ikke samlet i publikationen. Formålet med denne vejledning er således at give et overblik over det nye bevillingsprincip. Konsekvenserne af det nye bevillingssystem er endvidere søgt illustreret med en række eksempler.

2. Baggrund for reformen

I maj 2002 indgik indførelse af omkostningsregnskaber i staten og kommunerne som en del af regeringens moderniseringsprogram. Videre fremgik det af moderniseringsprogrammet, at muligheden for indførelse af omkostningsbudgetter i staten og kommuner skulle vurderes.

Som opfølgning på økonomiaftalen for 2004 udgav Indenrigs- og Sundhedsministeriet i juni 2004 publikationen "Anvendelse af omkostningsbaserede bevillinger i kommuner og amter". Publikationen beskriver bl.a. fordele og ulemper ved indførelse af omkostningsbaserede budgetter.

Ved økonomiaftalen i 2005 blev det besluttet at igangsætte et antal pilotprojekter med anvendelse af omkostningsbaserede bevillinger med henblik på at indhøste praktiske erfaringer. Århus Amtskommune og Københavns Kommune har således i budget 2006 udarbejdet omkostningsbaserede budgetter for et antal institutioner.

Ved økonomiaftalen for 2006 var der enighed om at fortsætte og udvide pilotprojekterne. Evalueringen af disse skulle danne grundlag for en drøftelse af, om regionerne med virkning fra 2009 skulle overgå til omkostningsbaserede bevillinger.

I tilknytning til Indenrigs- og Sundhedsministeriets arbejdsgruppe om regionernes økonomiforvaltning blev det i februar 2006 aftalt mellem regeringen og Amtsrådsforeningen at iværksætte arbejdet med indførelse af omkostningsbevillinger i regionerne som anført i afsnit 1.

Dato: 19. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

3. Formål med omkostningsbaserede budgetter

Det nuværende udgiftsbaserede budgetsystem i kommuner og amtskommuner er bl.a. indrettet med henblik på at kunne opgøre de samlede kommunale udgifter og disses påvirkning af samfundsøkonomien.

Budgetteringen af udgifterne sker derfor som udgangspunkt ud fra transaktionstidspunktet, dvs. det tidspunkt et arbejde forventes at blive udført på eller en vare eller tjenesteydelse forventes at blive leveret. I et omkostningsbaseret budgetsystem skal der derimod foretages en periodisering af omkostningerne svarende til det forventede forbrugstidspunkt uafhængigt af betalingstidspunktet. Det betyder eksempelvis, at udgifter til investeringer og anskaffelser udgår af bevillingerne, mens der til gengæld inden for bevillingen i en årrække - svarende til investeringernes levetid - skal være plads til afskrivninger og forrentning af de foretagne investeringer.

Omkostningsbevillinger indebærer dermed, at der bliver en væsentligt større forskydning mellem bevilling og likviditetsbehov, end det kendes fra det nuværende system.

Formålet med indførelsen af omkostningsbevillinger er primært, at det skal forbedre økonomistyringen og give anledning til en mere effektiv opgavevaretagelse. Ledelserne skal tilskyndes og have frihedsgrader til at tilpasse produktionsfaktorsammensætningen. Dette kan bl.a. ske ved, at der inden for visse rammer gives adgang til at foretage investeringer, mod at driftsbudgettet i de efterfølgende år belastes med afskrivninger og forrentning.

Dermed bliver det nemmere for bevillingsmodtagerne at foretage rentabilitetsovervejelser om, hvor længe det kan betale sig at vedligeholde gamle bygninger og maskiner, og hvornår det kan betale sig at reinvestere. Fokuseringen på bygninger og andre fysiske aktiver i det omkostningsbaserede system indebærer således, at grundlaget for kapacitetsstyringen forbedres.

Fejlslagne investeringer bliver også mere synlige. Presset på bevillingerne øges, hvis investeringer ikke giver den forudsatte plads til afskrivninger og forrentninger i budgettet.

Tilsvarende forbedres muligheden for at anvende aktivitetsstyring i form af takstfinansiering eller taxameterstyring, da omkostningsbaserede bevillinger skaber et bedre grundlag for at opgøre omkostningerne ved produktionen af en aktivitetsenhed.

Endelig medfører omkostningsbaserede budgetter bl.a. et bedre - men ikke et fuldstændigt - grundlag for at afdække de konkurrencemæssige forhold i forbindelse med opgørelse af omkostningerne på områder, hvor også private virksomheder potentielt kan varetage opgaverne. Oplysninger til brug for kalkulationsberegninger i forbindelse med udbud, udfordringsret og tilbud om opgaveudførelse for andre offentlige myndigheder kan udledes mere direkte af budgettet end i det udgiftsbaserede system.

4. Den omkostningsbaserede bevillingsmodel i regionerne

4.1. Generelle regler

Regionernes økonomi er opdelt i tre aktivitetsområder: sundhedsområdet, social- og specialundervisningsområdet samt det regionale udviklingsområde, jf. § 1 i lov om regionernes finansiering. Hertil kommer fælles- og administrationsområdet. På social- og specialundervisningsområdet, det regionale udviklingsområde og fælles- og administrationsområdet skal der anvendes omkostningsbaserede principper i budgettet fra 2007, mens det er frivilligt på sundhedsområdet.

Dato: 19. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

Regionernes løbende indtægter er som udgangspunkt reserveret til et af de tre områder. Det gælder både for tilskuddene fra staten og bidragene fra kommunerne. Ved budgetlægningen gælder der et balancekrav, der indebærer, at indtægterne skal være større end eller lig med omkostningerne inklusiv andele af fællesomkostninger og finansielle omkostninger.

Driften af institutioner på *social- og specialundervisningsområdet* er bortset fra nogle særlige administrative opgaver finansieret fuldt ud gennem takstbetaling fra kommunerne. Disse opgaver hviler således i sig selv og medfører ikke nettoomkostninger eller -indtægter for regionerne. Området skal budgetteres med et forventet årsresultat, der er lig med eller større end nul. Størrelsen af det forventede årsresultat og det samlede akkumulerede resultat skal drøftes i kontaktudvalget med kommunerne. Over- og underskud vedrørende tidligere år betragtes som henholdsvis indtægter og omkostninger.

Ved underskud i et år skal dette udlignes senest efter 2 år, dvs. at et underskud, der opstår i f.eks. regnskab 2007 og som kan konstateres i foråret 2008, skal udlignes i budget 2009, der skal vedtages senest 1. oktober 2008. Der kan således ikke akkumuleres et underskud over flere år.

Der er ikke fastsat regler om udligning af overskud fra tidligere år, udover at området skal hvile i sig selv over tid. Der er således en vis mulighed for at akkumulere et overskud over en vis periode, mens det ikke er muligt at akkumulere et underskud.

Ligeledes skal nettoomkostninger på det *regionale udviklingsområde* finansieres af de øremærkede bloktilskud fra staten og bidrag fra kommunerne og budgetteres med et forventet årsresultat, der er lig med eller større end nul. Det gælder ligesom for social- og specialundervisningsområdet, at over- og underskud vedrørende tidligere år betragtes som henholdsvis indtægter og omkostninger, at underskud i et år skal udlignes senest efter 2 år, og at der ikke er fastsat regler om udligning af overskud fra tidligere år, udover at området skal hvile i sig selv.

På social- og specialundervisningsområdet og det regionale udviklingsområde er det endvidere forudsat, at ændringsforslag til budgettet eller tillægsbevillinger, der medfører øgede omkostninger skal modsvares af merindtægter eller mindreomkostninger inden for samme område, såfremt det forventede årsresultat er budgetteret til nul.

På fælles- og administrationsområdet er der ikke fastsat balancekrav, da indtægter og omkostninger på området skal fordeles på hovedkonto 1-3 i forbindelse med både budget og regnskab.

4.2. Omkostningsbaseret driftsbevilling

Implementeringen af omkostningsbevillinger indebærer, at bl.a. afskrivninger og forrentning for benyttelse af regionale aktiver skal rummes inden for bevillingsmodtagernes driftsbevilling.

Driftsbevillingen skal generelt indeholde de elementer, som det i henhold til den iværksatte regnskabsreform er obligatorisk at registrere. Det drejer sig om bl.a. afskrivninger, forrentning, lagerregulering, ændringer i hensatte forpligtelser til tjenestemandspensioner, skyldige feriepenge og leasingomkostninger. Fra 2008 er det også obligatorisk at medtage skyldigt over- og merarbejde samt øvrige ændringer i hensatte forpligtelser.

Omkostningsbevillinger indebærer endvidere, at der også skal foretages en periodisering af indtægter.

Den ændrede periodisering af bevillingen ved overgang til omkostningsbevillinger indebærer, at omkostnings- og udgiftsbevillingen kan blive forskellig. Det gælder dog

---

Dato: 19. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

ikke, hvis bevillingsmodtageren ikke tidligere har afholdt større investeringer og heller ikke forventer at gøre det i fremtiden og, hvis bevillingsmodtageren ikke har tjenestemænd og ikke har indgået leasingaftaler.

Hvis en bevillingsmodtager tidligere har afholdt store investeringer - som den ikke forventer at afholde i fremtiden - bliver omkostningerne større end udgifterne. Dette skyldes, at bevillingsmodtagers omkostninger belastes af afskrivningerne af de tidligere anskaffede aktiver, mens der ikke er planlagt nye udgifter.

Omvendt vil en bevillingsmodtager, der forventer større fremtidige investeringer, have udgifter, der i en periode er større end omkostningerne. Dette skyldes, at udgifterne påvirkes fuldt ud af investeringerne, mens afskrivningerne på disse investeringer er periodiseret ud over hele investeringens fremtidige levetid.

Kravet om et årsresultat, der er større end eller lig med nul, jf. ovenfor, er et udtryk for, at årets driftsomkostninger svarer til driftsindtægterne, og at årets ressourceforbrug er finansieret, at ændringen i kapitalgrundlaget (afskrivninger) kan reetableres, at der er foretaget hensættelser til udbetaling af tjenestemandspensioner, og at eventuelt underskud fra tidligere år er udlignet.

4.3. Investeringsrammer

For det regionale udviklingsområde og social- og specialundervisningsområdet skal regionsrådet i tilknytning til driftsbevillingerne fastsætte en rammebevilling til investeringsaktiviteter - investeringsrammer - til finansiering af investeringer af en nærmere angiven art, f.eks. mindre byggearbejder eller større anskaffelser. Investeringsrammen angiver et loft over de investeringer, der kan foretages i tilknytning til hver enkelt driftsbevilling og finansieres af regionens likvide aktiver. Anvendelsesområdet for de enkelte investeringsrammer beskrives nærmere i budgetbemærkningerne. Regionsrådet kan også fastsætte en investeringsramme for fælles- og administrationsområdet, hvis dette administreres som et selvstændigt område.

Investeringsaktiviteter omfattet af investeringsrammer kan gennemføres uden forelæggelse for regionsrådet, forudsat investeringsudgifter kan afholdes inden for den afsatte investeringsramme, og at der er afsat de fornødne rådighedsbeløb i budgettet.

På de omkostningsbaserede bevillingsområder skal investeringsrammebevillinger ligesom øvrige anlægsbevillinger gives som interne lån, der som minimum skal forrentes og afdrages svarende til afskrivninger og renter på de anskaffede anlægsaktiver. Der anvendes interne lån uanset om bevillingshaver er forretningsudvalget eller en konkret institution.

Omkostninger i form af afskrivninger og renter skal afholdes inden for den afsatte driftsbevilling. Det betyder, at driftsøkonomiske investeringer kan sættes i værk, før der sparet op dertil - og dermed tilvejebringe et forøget råderum for bevillingshaver på længere sigt. Det giver bevillingshaver et incitament til at optimere sine investeringsbeslutninger. Investeringsrammen lægger et loft over adgangen til at optage interne lån og dermed den gæld som bevillingshaver kan have til regionen. Dette giver samtidig regionen mulighed for at styre likviditetstrækket, der er forbundet med investeringerne.

Regionsrådet træffer i øvrigt bestemmelse om afgrænsning mellem anlægsbevillinger til konkrete projekter og anlægsbevillinger til investeringsrammer og om beløbsgrænser for investeringsprojekter, som skal bevilges af regionsrådet. Gennemførelse af konkrete investeringer, som overstiger 10 mio. kr. i totaludgift, skal dog altid bevilges af regionsrådet.

Dato: 19. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

Eksempel på en it-investering i et omkostningsbaseret bevillingssystem

En regional institution ønsker at investere i et elektronisk sagshåndteringssystem til 5 mio. kr. På baggrund af forundersøgelser identificeres et besparelspotentiale på 1,25 mio. kr. årligt på den almindelige drift. Systemet vurderes at have en levetid på 5 år. Det forudsættes, at regionsrådet har afsat en investeringsramme på 15 mio. kr. til institutionen, der på den baggrund optager et internt lån på de 5 mio. kr. og afskriver på aktivet lineært over 5 år - med 1 mio. kr. årligt. I eksemplet påløber der renter på 3,25 pct. årligt. Dermed får institutionen over 5 år et råderum på 0,76 mio. kr. Projektets totaløkonomi er illustreret nedenfor.

Mio.kr.	År 1	År 2	År 3	År 4	År 5	Total
Hovedstol	5	4	3	2	1	-
Renter	0,16	0,13	0,10	0,07	0,03	-
Afskrivninger	1	1	1	1	1	5
Driftsbesparelser	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	6,25
Råderum	0,09	0,12	0,15	0,18	0,22	0,76

En sådan investering ville også kunne foretages i det hidtidige udgiftssystem. Det vil dog forudsætte, at institutionen selv har 5 mio. kr. til at finansiere udgiften med i år 1, eller at regionsrådet giver institutionen en merbevilling på 5 mio. kr. til afholdelse af udgiften.

Efter de gældende regler for kommuner og amtskommuner vil investeringer som ovenstående skulle have været forelagt regionsrådet. I det omkostningsbaserede bevillingssystem kan institutionen af egen drift beslutte at igangsætte investeringen, idet investeringen ikke overstiger 10 mio. kr., som er forelæggelsesgrænsen for regionsrådet. For at institutionen kan igangsætte investeringen af egen drift, kræver det dog, at institutionen har bevilling til afskrivninger og renter og tilstrækkelig investeringsramme.

4.4. Overgang fra en udgiftsbaseret til en omkostningsbaseret bevilling

Anvendelsen af omkostningsbaserede bevillinger skal på social- og specialundervisningsområdet, det regionale udviklingsområde og fælles- og administrationsområdet implementeres fuldt ud på budget 2007. Dette afsnit gennemgår kort overgangen fra udgiftsbevillinger, der hidtil har været anvendt i kommuner og amtskommuner, til omkostningsbevillinger.

Omkostninger vil være lig udgifter over en institutions samlede levetid, når der bortset fra intern forrentning, jf. eksemplet ovenfor. Forskellen mellem omkostninger og udgifter i det enkelte år skyldes en forskellig periodisering - dvs. tidspunktet hvor dispositionen belaster bevillingen.

Det er i forbindelse med investeringer, at periodiseringen er mest forskellig fra et udgiftssystem til et omkostningsystem. Hvis en bevillingshaver tidligere har afholdt store investeringer - som den ikke forventer at afholde i fremtiden - bliver omkostningerne større end udgifterne, indtil investeringerne er fuldt afskrevet. Dette skyldes, at tidligere års investeringer belaster bevillingshaverens fremtidige omkostninger i form af afskrivningerne, samtidig med at der ikke er planlagt nye investeringer fremover.

Omvendt vil en bevillingshaver, der forventer større fremtidige investeringer, have udgifter, der i en periode er større end omkostningerne. Dette skyldes, at udgifterne

Dato: 19. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

påvirkes fuldt ud af investeringerne, mens afskrivningerne på disse investeringer er periodiseret ud over hele investeringens fremtidige levetid.

Foruden investeringer gælder de primære periodiseringsforskelle lønomkostningerne, hvor tjenestemandspensioner skal periodiseres. I udgiftssystemet belastes bevillingshaveren af pensionerne i det år, hvor udbetalingen finder sted, mens bevillingshaveren i et omkostningssystem belastes af pensionerne i det år, hvor de optjenes. Med andre ord fremrykkes tjenestemandspensionsforpligtelsen.

Overgangen til omkostningsbaserede bevillinger drejer sig om at 'oversætte' den udgiftsbaserede bevilling til den omkostningsbaserede. Den ændrede periodisering indebærer som sagt forskydninger i bevillingen hen over budgetårene, men "nutidsværdien" af det økonomiske råderum skal være uændret.

Udgangspunktet for budgetteringen er, at omlægningen ikke skal ændre bevillingshavernes råderum. Det betyder, at budgettet for eksisterende bevillingshavere bør udarbejdes med udgangspunkt i eksisterende rammer, og der på den baggrund justeres for de tekniske ændringer, som følger af omkostningsprincipperne. Når den tekniske omlægning er afsluttet, indbudgetteres de almindelige ændringer, som følger af budgetprocessen.

Derefter fastsættes bevilling og investeringsramme med baggrund i budgetteringen. I dette trin bestemmes, hvilke ændringer, der som følge af overgangen til omkostningsbaserede bevillinger, udløser ændringer i bevillingsniveauet. Udgangspunktet for bevillingsfastsættelsen er som sagt, at omlægningen til omkostningsbevillinger ikke skal ændre eksisterende bevillingshaverers ressourcer i forhold til de oprindelige forudsætninger. I de fleste tilfælde betyder dette, at bevillingen vil være nogenlunde uændret, idet der dog kan være tale om en række tekniske korrektioner for at sikre en ressourcemæssigt neutral overgang.

Den initiale omkostningsbaserede driftsbevilling i 2007 kan for eksisterende bevillingshaverer fastsættes med udgangspunkt i bevillingen i Budget 2006. Herefter justeres for de tekniske ændringer som følger af omkostningsprincipperne. For at kunne kontrollere, at overgangen er ressourceneutral, vil det være nødvendigt i løbet af processen at kunne omregne omkostningsbevillingen til en udgiftsbevilling med henblik på sammenligning med de oprindelige udgiftsbaserede forudsætninger. Tabellen nedenfor indeholder en kort beskrivelse af beregningen af den omkostningsbaserede bevilling.

<i>Omregningstabel</i>
<i>Udgiftsbaseret bevilling (hovedart 1-9)</i>
- Aktiverede anskaffelser (art 0.0)
+ Af- og nedskrivninger (art 0.1)
+/- Evt. lagerregulering (art 0.2)
+ Hensættelser (tjenestemandspensioner) (art 0.3)
+ Forrentning (art 0.4)
+/- Øvrige periodiserede omkostninger
<i>Omkostningsbaseret bevilling (hovedart 0-9)</i>

I tilknytning til budgetforslaget bør bevillingsoversigten vedrørende de omkostningsbaserede bevillingsområder i øvrigt opgøres efter udgiftsbaserede principper og sammenhængen mellem de to oversigter forklares.

Investeringsrammen kan som udgangspunkt fastsættes ved at reducere bevillingsmodtagerens driftsbudgetter med et beløb svarende til indeholdte budgetterede investeringer, der opfylder betingelser for at skulle indregnes i regionens

---

Dato: 19. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

balance. Større og bekostelige indløb af genstande med en levetid på over 1 år, der budgetteres og regnskabsføres på art 2.7. Anskaffelser, opfylder typisk betingelserne for aktivering. Bevillingsmodtagernes budgetter kompenseres svarende til afskrivning og forrentning af de budgetterede anskaffelser, og der gives investeringsramme til de budgetterede anskaffelser.

Endvidere kan de hidtidige udgiftsbudgetterede rammebevillinger til mindre anlægsarbejder lægges sammen med de aktiverede driftsudgifter, som herefter udgør investeringsrammerne. Det sikres herved samtidig, at bevillingsmodtagerne ikke vil få selvstændige drifts- og anlægsbevillinger, som kan medføre en uhensigtsmæssig prioritering, da der er tale om adskilte bevillinger.

Investeringsrammen kan ud over de tidligere indeholdte større anskaffelser i budgettet, der skal aktiveres, og rammebevillinger til mindre anlægsarbejder udvides med en buffer på f.eks. 10 pct. af bevillingsmodtagers beholdning af anlægsaktiver. Dette vil give bevillingsmodtagerne yderligere muligheder for at prioritere mellem anlæg og drift. Der skal tages stilling til, om den nødvendige likviditet kan tilvejebringes, hvis bevillingsmodtagerne vælger at udnytte de afsatte investeringsrammer fuldt ud, idet det bemærkes, at der ikke er tale om en pligt til at udnytte rammen.

Med den foreslåede model vil bevillingsmodtagerne kun have en bevilling, som både skal finansiere den almindelige drift og afskrivning og forrentning af foretagne investeringer. Investeringsadgangen for bevillingsmodtagerne begrænses af den interne investeringsramme, som regionsrådet fastsætter for de enkelte bevillingsmodtagere.

Regionsrådet træffer beslutning om den samlede interne investeringsrammes størrelse og fordelingen af denne.

4.5. Resultatopgørelse

Der skal i budgetforslaget være indeholdt en resultatopgørelse for hvert af de to omkostningsbaserede bevillingsområder (hovedkonto 2 og 3), mens det er frivilligt for sundhedsområdet (hovedkonto 1). Formålet med resultatopgørelsen er at specificere det forventede årsresultat som årets indtægter fratrukket årets omkostninger (periodiserede ressourcforbrug). De budgetterede resultatopgørelser må ikke udvise et underskud.

I resultatopgørelsen skal indtægter og omkostninger til fælles formål, administration, renter mv., der konteres på hovedkonto 4 og 5, fordeles på hovedkonto 1-3 i både budgettet og regnskabet.

Ved fordelingen af indtægter og udgifter til fælles formål og central administration, der konteres på hovedkonto 4, fastsættes fordelingsnøglen af regionerne under hensyntagen til de tre aktivitetsområders belastning af fællesområdet. Fordelingsnøglen fastsættes lokalt som følge af forskelle i organiseringen og tilrettelæggelsen af fællesfunktionerne. Fordelingsnøglen skal fremgå af budget og regnskab og anvendt regnskabspraksis.

Ved fordelingen af indtægter og udgifter til renter m.v., der konteres på hovedkonto 5, anvendes følgende fordelingsnøgle: Hovedkonto 2-4 belastes med renteudgifter svarende til den beregnede interne forrentning af både eksisterende og nye investeringer på de tre aktivitetsområder. Saldoen, der herefter fremstår på hovedkonto 5, overføres til og finansieres endeligt på hovedkonto 1. Fordelingsnøglen skal fremgå af både budget og regnskab.

I resultatopgørelsen skal der ligeledes sondres mellem indtægter og omkostninger afledt af regionens ordinære og ekstraordinære drift. Sidstnævnte vedrører aktiviteter,

Dato: 19. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

der ikke forventes at være tilbagevendende og som ikke har sammenhæng til den ordinære aktivitet.

Resultatopgørelserne udarbejdes efter nedenstående skabelon:

Social og specialundervisning

(1.000 kr.)	Regnskab for år x-2	Korrigeret budget for år x-1	Budget for år x
Takstbetalinger vedr. det sociale område			
Takstbetalinger vedr. specialundervisning			
Indtægter			
Nettodriftsomkostninger			
Andel af fælles formål og administration (2.70.60)			
Resultat før finansielle poster og ekstraordinære poster			
Andel af finansielle indtægter (2.80.70)			
Andel af finansielle omkostninger (2.80.70)			
Resultat før ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter			
Ekstraordinære omkostninger			
Årets resultat			

Regional udvikling

(1.000 kr.)	Regnskab for år x-2	Korrigeret budget for år x-1	Budget for år x
Bloktilskud fra staten (3.90.90)			
Udviklingsbidrag fra kommunerne (3.90.91)			
Indtægter			
Nettodriftsomkostninger			
Andel af fælles formål og administration (3.70.60-63)			
Resultat før finansielle poster og ekstraordinære poster			
Andel af finansielle indtægter (3.80.70)			
Andel af finansielle omkostninger (3.80.70)			
Resultat før ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter			
Ekstraordinære omkostninger			
Årets resultat			

I forbindelse med budgetforslaget for 2007 og 2008 vil det i sagens natur alene være muligt at vise henholdsvis én og to af de tre anførte kolonner.

Dato: 17. oktober 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

Eksempel på resultatopgørelse for et bevillingsområde på social- og specialundervisningsområdet

Et bevillingsområde, der overgår til det regionale niveau fra 1. januar 2007, har i budget 2006 en udgiftsbaseret driftsbevilling. Det antages, at regionsrådet beslutter, at bevillingsområdet i 2007 skal have en uændret bevilling opgjort efter omkostningsbaserede principper.

Den udgiftsbaserede bevilling opregnet til budget 2007-niveau er følgende:

Art	Mio.kr
1.0 Lønninger	100
2.2 Fødevarer	20
2.3 Brændsel og drivmidler	15
2.7 Anskaffelser	4
4.5 Entreprenør og håndværkerydelser	5
5.1 Tjenestemandspensioner	3
Bruttoudgifter	147
7.2 Salg af produkter og ydelser	-15
Nettoudgifter	132

Ud over driftsbevillingen antages det, at bevillingsområdet i 2007 får en rammebevilling til mindre anlægsarbejder på 1 mio. kr. til diverse moderniseringsarbejder af bevillingsområdets lokaler.

I den udgiftsbaserede driftsbevilling er indeholdt 4 mio. kr. (art 2.7) til anskaffelse af biler.

Budgettering af afskrivninger og forrentning

Bevillingsområdets forventede anskaffelser/investeringer, der skal aktiveres, og de tilknyttede afskrivninger til bevillingsområdets anlægsaktiver fremgår af nedenstående anlægsoversigt.

1.000kr.	Grunde og bygninger	Tekniske anlæg mv.	Inventar mv.	Materielle anlægsaktiver under udførelse mv.	Immaterielle anlægsaktiver	I alt
Kostpris pr. 1. januar 2007 ¹⁾	30.000	5.000	1.000	0	0	36.000
Tilgang	1.000	4.000		0	0	5.000
Afgang	0	0	0	0	0	0
Overført	0	0	0	0	0	0
Kostpris pr. 31. december 2007	31.000	9.000	1.000	0	0	41.000
Ned- og afskrivninger 1. januar 2007	0	0	0	0	0	0
Årets afskrivninger	1.033	1.800	250	0	0	3.083
Årets	0	0	0	0	0	0

Dato: 17. oktober 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

nedskrivninger						
Af- og nedskrivninger afhændede aktiver	0	0	0	0	0	0
Ned- og afskrivninger 31.december 2007	1.033	1.800	250	0	0	3.083
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2007	29.967	7.200	750	0	0	37.917
Afskrives over	30 år	5 år	4 år	-	-	-

Note 1): Værdiansættelsen pr. 1. januar 2007 sker med udgangspunkt i regionens åbningsbalance.

Det fremgår, at 36,0 mio. kr. af regionens aktiver ved udarbejdelsen af åbningsbalancen opgjort pr. 1. januar 2007 kan henføres til bevillingsområdet. Tilgangen af nye aktiver i 2007 budgetteres til 5,0 mio. kr. (1,0 mio. kr. til moderniseringsarbejder og 4,0 mio. kr. til biler), således at bevillingsområdets aktiver (ekskl. afskrivninger) ultimo 2007 skønnes til 41,0 mio. kr.

Afskrivningsperioden for bygninger, tekniske anlæg og inventar antages at være henholdsvis 30, 5 og 4 år. I 2007 budgetteres med afskrivninger på 3,083 mio.kr., idet der både afskrives på de oprindelige anskaffede aktiver og de forventede nyanskaffelser i 2007. Den regnskabsmæssige værdi af bevillingsområdets aktiver ultimo 2007 skønnes til 37,917 mio. kr.

Forrentningen af bevillingsområdets aktiver i 2007 kan med en antaget markedsrente på 3,25 pct. opgøres til 1,2 mio. kr. $((37,917+36,0)/2) \cdot 0,0325$. Forrentningen konteres på art 0.4. Forrentningen kan beregnes som et gennemsnit af primo og ultimobeholdningen.

Budgettering af øvrige poster, hvor periodiseringen ændres som følge af overgang til omkostningsbaserede principper

Vedrørende tjenestemandspensioner antages det, at overgangen til omkostningsbaserede principper betyder en ændring fra en udgift på 3 mio. kr. (art 5.1) til en omkostning på 2,5 mio. kr. Nettoforskellen på -0,5 mio. kr. er sammensat af en forventet stigning i pensionsforpligtelsen på 2,5 mio. kr. (art 0.3) og en neutralisering af den udgiftsbaserede pensionsudbetaling i det omkostningsbaserede budget på -3,0 mio.kr. (art 0.6).¹

Budgettering af omkostningsbaseret bevilling

Når der for bevillingsområdet er opgjort de poster, hvor periodiseringen ændres kan den omkostningsbaserede bevilling opgøres. Dette sker med udgangspunkt i de poster, hvor periodiseringen ændres samt det udgiftsbaserede budget for 2006. Den omkostningsbaserede bevilling får følgende udseende for 2007:

Resultatopgørelse	B-året (mio. kr.)
Indtægter	-15
Afskrivninger	3,1
Forrentning	1,2

¹ I "Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner" er det et krav, at pensionsudgifterne skal følge ansættelsesområdet. I "Budget- og regnskabssystem for regioner" afholdes pensionsudgifterne centralt på 4.40.31, Tjenestemandspensioner, mens pensionsomkostningerne følger ansættelsesområdet.

Dato: 17. oktober 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

Hensættelser (tjenestemandspensioner)	2,5
Øvrige omkostninger ¹⁾	140
Driftsresultat	131,8
1) Øvrige omkostninger opgøres som 147 - 4(art 2.7) - 3(art 5.1) = 140	
Det fremgår, at bevillingsområdets nettoudgiftsbevilling ændres fra 132,0 mio. kr. til en omkostningsbaseret bevilling på 131,8 mio. kr.	
Den omkostningsbaserede driftsbevilling for bevillingsområdet skal indgå i opgørelsen af resultatopgørelsen for det samlede social- og specialundervisningsområde.	
Ved opgørelsen af den samlede resultatopgørelse for regionens social- og specialundervisningsområde skal der i forhold til ovenstående eksempel endvidere indarbejdes takstbetalinger fra kommuner samt andele af omkostninger til fælles formål og administration og andele af finansielle indtægter og omkostninger.	

4.6. Pengestrømsopgørelse

Det udgiftsbaserede bevillingssystem bygger på, at bevilgede udgifter normalt udløser en betaling, og at der kun er ringe tidsmæssig forskel mellem bevillingen og betalingen.

Den ændrede periodisering i et omkostningsbevillingssystem medfører en større forskel mellem bevillingen og behovet for likviditet. Anskaffelser vil ikke indgå i bevillingen, men udløse behov for en betaling. Omvendt vil der i bevillingen efterfølgende indgå afskrivninger på anskaffelser og andre kalkulatoriske poster, som ikke medfører et likviditetsbehov. En omkostningsbevilling kan altså være både større og mindre end likviditetsbehovet afhængig af, hvornår sammenligningen foretages.

Ved anvendelse af omkostningsbevillinger ændres der ikke på, at der skal være den fornødne likviditet til rådighed til at finansiere den budgetterede aktivitet.

Derfor skal der i budgetforslaget være indeholdt en pengestrømsopgørelse for hele regionen samt for hvert af de to omkostningsbaserede bevillingsområder.

Formålet med pengestrømsopgørelsen er at vise budgetårets pengestrømme fordelt på de budgetterede drifts- og investerings- og finansieringsaktiviteter. Pengestrømmene fra drifts- og investeringsaktiviteterne udarbejdes med udgangspunkt i resultatopgørelserne og investeringsbudgettet for hvert af de to omkostningsbaserede bevillingsområder. Der skal ikke udarbejdes en pengestrømsopgørelse for hovedkonto 4 "Fælles formål og administration", da kontoen i både budget og regnskab er fordelt til hovedkonto 1-3 og dermed indgår i årets resultat på disse hovedkonti.

Pengestrømsopgørelsen på koncernniveau skal udarbejdes efter nedenstående skabelon, jf. bilag 2 i afsnit 5.4.2 i "Budget- og regnskabssystem for regioner".

I alt - koncernniveau

(1.000 kr.)	Sundhed	Social- og specialundervisning	Regional udvikling	I alt
Årets resultat				
Likviditetsreguleringer til årets resultat				
+ afskrivninger				
+ intern forrentning				

Dato: 17. oktober 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

+ varebeholdninger, primo				
- varebeholdninger, ultimo				
- feriepenge, primo				
+ feriepenge, ultimo				
- hensættelse til pension, primo				
+ hensættelse til pension, ultimo				
- andre reguleringer, primo				
+ andre reguleringer, ultimo				
A. Likviditetsvirkning af årets resultat				
Likviditetsreguleringer vedrørende investeringer				
- køb af immaterielle anlægsaktiver				
+ salg af immaterielle anlægsaktiver				
- køb af materielle anlægsaktiver				
+ salg af materielle anlægsaktiver				
+/- andre forhold				
B. Likviditetsvirkning af investeringer				
C. Årets samlede likviditetsvirkning (Årets resultat +A +B)				
Likviditetsreguleringer til fælles- og finansieringsposter				
+/- forskydninger i kortfristede tilgodehavender				
+/- forskydninger i kortfristede gældsforpligtelser				
+ optagelse af eksterne lån				
- afdrag på eksterne lån				
- forrentning af interne lån				
+/- øvrige finansielle poster				
D. Likviditetsvirkning af fælles- og finansieringsposter				
E. Årets samlede likviditetsvirkning (Årets resultat+A+B+C+D)				
F. Likvider, primo budgetåret				
G. Likvider, ultimo budgetåret (E+F)				

Note: De skraverede felter skal ikke udfyldes.

Pengestrømsopgørelsen for hele regionen opgøres efter udgiftsbaserede principper på sundhedsområdet og efter omkostningsbaserede principper på social- og specialundervisningsområdet og det regionale udviklingsområde.

Da sundhedsområdet opgøres efter udgiftsbaserede principper er likviditetsvirkningen lig med årets resultat svarende til områdets nettodrfts- og anlægsudgifter.

Det bemærkes, at omkostning til forretning af interne lån indgår i årets resultat på sektorområderne og der korrigeres for likviditetsvirkningen heraf under pkt. A. Indtægten ved forrentningen af interne lån tilgår regionen som koncern, og der korrigeres for likviditetsvirkningen heraf med modsatrettet fortegn under pkt. D.

Likviditetsvirkningen af visse driftsposter og finansieringsposterne henføres til koncernniveauet, da de afledte pengestrømme af de kortfristede tilgodehavender og gældsforpligtelser, ekstern lånoptagelse, afdrag på eksterne lån, øvrige langfristede tilgodehavender og gæld er en integreret del af regionens fælles kassebeholdning. Det gælder således ved adgang til optagelse af eksterne lån til visse investeringer, at

Dato: 17. oktober 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

regionen yder et internt lån til det pågældende område, mens det er regionen, der optager det eksterne lån.

For social- og specialundervisningsområdet og det regionale udviklingsområde udarbejdes følgende pengestrømsopgørelse:

(1.000 kr.)	Regnskab for år x-2	Korrigeret budget for år x-1	Budget for år x
Årets resultat			
Likviditetsreguleringer til årets resultat			
+ afskrivninger			
+ intern forrentning			
+ varebeholdninger, primo			
- varebeholdninger, ultimo			
- feriepenge, primo			
+ feriepenge, ultimo			
- hensættelse til pension, primo			
+ hensættelse til pension, ultimo			
- andre reguleringer, primo			
+ andre reguleringer, ultimo			
A. Likviditetsvirkning af årets resultat			
Likviditetsreguleringer vedrørende investeringer			
- køb af immaterielle anlægsaktiver			
+ salg af immaterielle anlægsaktiver			
- køb af materielle anlægsaktiver			
+ salg af materielle anlægsaktiver			
+/- andre forhold			
B. Likviditetsvirkning af investeringer			
C. Årets samlede likviditetsvirkning (Årets resultat +A +B)			

Eksempel på pengestrømsopgørelse for bevillingsområde på social- og specialundervisningsområdet

Pengestrømsopgørelsen vises med udgangspunkt i det foranstående eksempel på opgørelse af en resultatopgørelse for en institution på social- og specialundervisningsområdet. Dog antages det, at takstbetalinger fra kommuner er fastsat således, at det budgetterede årsresultat er nul.

	B-året (mio. kr.)
Årets resultat	0,0
+ Afskrivninger (art 0.1)	3,1
+ renteomkostninger (art 0.4)	1,2
+ ændring i hensættelser til tjenestemandspensioner (art 0.3)	2,5
A. Likviditetsvirkning af årets resultat	6,8
Investeringer	
- udbetalinger til anskaffelse af materielle og immaterielle aktiver	-5,0
B. Likviditetsvirkning af investeringer	-5,0
Årets likviditetsvirkning (A+B)	1,8

Dato: 17. oktober 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

Det fremgår, at driften bidrager med 6,8 mio. kr., mens investeringerne bidrager med - 5,0 mio. kr., således at institutionen samlet bidrager med 1,8 mio. kr. mindre end det budgetterede årsresultat.

Det bemærkes, at det forhold, at de to aktivitetsområder ved opstarten af regionen pålægges en intern gæld svarende til værdien af områdernes aktiver, og at gælden forrentes og afdrages svarende til forrentning og afskrivninger, jf. pkt. 4.7, indebærer, at de to områder yder et likviditetsbidrag til finansieringen af renter og afdrag på regionens gæld.

4.7. Interne lån, afdrag, forrentning og mellemværende

Investeringsudgifter på det regionale udviklingsområde og social- og specialundervisningsområdet finansieres som interne lån, der forrentes med markedsrenten og afdrages - som minimum svarende til afskrivning af investeringen - i efterfølgende år. Der er ikke fastsat nærmere bestemmelser for opgørelse af markedsrenten, da regionerne bør kunne tilpasse forrentningen til lokale forhold. Regionerne kan således have forhandlet sig frem til forskellige forrentningsaftaler med deres pengeinstitutter, hvilke kan lægges til grund for opgørelse af markedsrenten. Alternativt kan som retningsgivende for markedsrenten peges på den gennemsnitlige effektive 10-årige statsobligationsrente som denne opgøres af Nationalbanken. Den anvendes som rentesats ved forretning af gæld og tilgodehavender.

Investeringer på det regionale udviklingsområde og social- og specialundervisningsområdet øger mellemværendet mellem regionen og aktivitetsområderne. Mellemværendet nedbringes ved, at omkostninger til afskrivninger kræver en bevilling, men ikke indebærer et likviditetstræk. Ved nyinvesteringer skal det sikres, at forrentning og afskrivning kan afholdes inden for de afsatte bevillinger i budgetoverslagsårene. Gælden vedrørende interne lån må således aldrig overstige værdien af de lånefinansierede anlægsaktiver.

Afskrivninger på aktiver, der eksisterer i forbindelse med oprettelsen af regionerne pr. 1. januar 2007, må ikke påvirke mellemværendet mellem regionen og det regionale udviklingsområde og social- og specialundervisningsområdet. Det indebærer i praksis, at hvert af områderne ved opstarten af regionerne pålægges en intern gæld svarende til værdien af områdets aktiver. Gælden afdrages og forrentes svarende til afskrivning og forrentning af aktiverne. Der er tale om det samme princip, som gælder for nyinvesteringer, der foretages efter opstarten af regionerne, nemlig at et områdes gæld til regionen øges svarende til værdien af investeringen.

På social- og specialundervisningsområdet og det regionale udviklingsområde skal pengestrømsopgørelsen afdække det likviditetsmæssige mellemværende i forhold til regionens samlede økonomi. Mellemværendet skal forrentes med markedsrenten. I tilknytning til pengestrømsopgørelsen på social- og specialundervisningsområdet og det regionale udviklingsområde vises mellemværendet i forhold til regionens samlede økonomi.

(1.000 kr.)	B	B01	B02	B03
Primo 1. januar				
Årets likviditetsvirkning				
Forrentning af saldo				
Ultimo 31. december				

Mellemværendet føres på funktion 6.35.30 Udlæg vedr. hovedkonto 2-3, mens forrentningen af saldoen føres på funktion 5.35.30 Renter af udlæg vedrørende hovedkonto 2 og 3.

Dato: 17. oktober 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

Eksempel på opgørelse af mellemværende for institution på social- og specialundervisningsområdet

Opgørelsen af mellemværendet vises med udgangspunkt i det foranstående eksempel på opgørelse af resultat- og pengestrømsopgørelse for en institution på social- og specialundervisningsområdet.

	B-året (1.000 kr.)
Primo 1. januar	36.000
Årets likviditetsvirkning	-1.800
Forrentning af saldo	1.141 ²
Ultimo 31. december	35.341

Det fremgår, at institutionens gæld til regionen primo 2007 er 36,0 mio.kr. svarende til værdien af institutionens anlægsaktiver. Likviditetsvirkningen af årets resultat inklusiv forrentning af saldo er 1,141 mio. kr. Mellemværendet er dermed ultimo året blevet nedbragt til 35,341 mio. kr. Betingelsen om, at gælden vedrørende interne lån ikke må overstige værdien af de lånefinansierede anlægsaktiver, er opfyldt, da værdien af anlægsaktiverne ultimo 2007 er budgetteret til 37,9 mio. kr. Forskellen mellem værdien af anlægsaktiverne og gælden til regionskassen er 2,559 mio. kr., hvoraf 2,5 mio. kr. svarer til årets hensættelser til tjenestemandspensioner og 0,059 mio. kr. svarer til merforrentningen af anlægsaktiverne i forhold til forretningen af mellemværendet.

4.8. Sondringen mellem drift og anlæg (investeringer)

Sondringen mellem driftsudgifter og anlægsudgifter foretages i den udgiftsbaserede kontoplan ved anvendelse af dranst-værdierne 1 henholdsvis 3.

I det omkostningsbaserede system betegnes anlægsudgifter som investeringer, der defineres som aktiver, der opfylder de 3 generelle betingelser for indregning og måling af aktiver i balancen:

1. Aktivet forventes anvendt i mere end et regnskabsår (dvs. at aktivet har en brugstid/levetid på mere end 1 år)
2. Aktivets værdi kan måles pålideligt
3. Aktivet har en værdi, der er lig med eller større end 100.000 kr.

Det bemærkes, at bagatelgrænsen er fastsat til 100.000 kr., hvilket er en ændring i forhold til de tilsvarende regler i Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner, hvor bagatelgrænsen kan fastsættes i intervallet 50.000-100.000 kr.

Vejledende for, om en omkostning til *vedligeholdelses- og ombygningsarbejder* skal betragtes som drift eller en investering, er dels om arbejdet indebærer en forbedring og levetiden for bestående bygninger eller anlæg øges, dels om formålet med eller brugen af bygningen m.v. ændres væsentligt. Er dette tilfældet, skal omkostningen konteres som en investering (dranst 3).

Større *anskaffelser af materiel, inventar m.v.*, der hver for sig falder under bagatelgrænsen, indregnes i balancen som et samlet aktiv og henregnes som en investering, hvis de indgår i et samlet system, har samme anvendelsesformål og/eller indkøbes i forbindelse med nybygning eller større renovering.

Følgende tilskud og udgifter forbundet med anskaffelse af følgende aktiver betragtes som investeringer, selv om de ikke opfylder betingelserne for indregning i regionens balance:

- Materielle aktiver, hvis værdi for regionen primært er af kulturel eller historisk

² $((36,0 + (36,0 - 1,8))/2) * 0,0325$

Dato: 17. oktober 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

- karakter
- Anlægstilskud til selvejende institutioner og andre offentlige myndigheder

Sondringen mellem omkostninger til drift og investeringer har ikke alene betydning for selve registreringen i regionens budget og regnskab. Der er også forskel på de bevillingsprocedurer, som skal gå forud for omkostningernes afholdelse. For driftsomkostningernes vedkommende er bevillingsafgivelsen knyttet til vedtagelsen af budgettet. For investeringernes vedkommende sker bevillingsafgivelsen derimod ved vedtagelsen af en bevilling - efter reglerne for udgiftsbaserede anlægsbevillinger - for det enkelte investeringsprojekt eller som rammebevillinger til nærmere afgrænsede investeringer, f.eks. mindre byggearbejder og større anskaffelser.

4.9. Anvendelsen af hovedart 0 Beregnede omkostninger

Hovedart 0 benyttes til registrering af beregnede omkostninger og indtægter som eksempelvis afskrivninger. Registrering på hovedart 0 foretages med henblik på at kunne omkostningsregistrere i budget- og regnskabssystemet samt indregne materielle aktiver mv. i balancen. Anvendelsen af hovedart 0 er obligatorisk i budget og regnskab på social- og specialundervisningsområdet (hovedkonto 2), det regionale udviklingsområde (hovedkonto 3) og fælles formål og administration (hovedkonto 4), mens det i budgettet er frivilligt på sundhedsområdet.

Beregnede omkostninger mv. er i artsopdelingen opdelt på 10 arter:

- 0.0 Statuskonteringer
- 0.1 Afskrivninger
- 0.2 Lagerforskydninger
- 0.3 Pensionshensættelser vedrørende tjenestemænd
- 0.4 Forrentning
- 0.5 Overførte omkostninger
- 0.6 Øvrige beregnede omkostninger
- 0.7 Feriepenge
- 0.8 Beregnede og overførte indtægter
- 0.9 Modregningskonto

Registreringen af de beregnede omkostninger foretages under arterne 0.1-0.7, mens beregnede indtægter registreres under art 0.8. Posterings under art 0.1-0.7 og 0.8 modposteres på art 0.9 Modregningskonto på hovedkonto 6. Medtages hovedart 0 i budgettet eller regnskabet, fås et omkostningsbudget/-regnskab på hovedkonto 1-4. Undlades hovedart 0, fås et budget/regnskab baseret på udgiftsbaserede principper.

Indholdet af de enkelte arter er nærmere uddybet i afsnit 2.5 i "Budget- og regnskabssystem for regioner".